

Oprechte Tydinghe, het eerste orgaan voor krantenverzamelaars in Nederland

In 1951 verscheen in Nederland het maandblad [De Verzamelaar](#). Het was (en is nog steeds) een orgaan voor een club van die naam en bestemd voor eenieder die iets verzamelde. De onderwerpen waren van uiteenlopende aard; er werd praktisch van alles verzameld, zelfs kranten! Onder die kleine groep persenthousiasten ontstond wel een ruilcorrespondentie, totdat onder enkelen van hen het idee werd geopperd om een eigen, gespecialiseerd orgaan te starten.

Uit: *Gazet van Antwerpen*, dinsdag 4 april 1961.

Medio maart 1960 werd het eerste summiere nummer van *Oprechte Tydinghe* geboren, geleverd door een firma die stencilwerk verzorgde (zie hierover ook [Au Courant 12/4 \(december 1997\)](#), pag. 12-14). Dat eerste blaadje besloeg slechts 16 bladzijden, waarvan dan nog vier geteld voor de bijgesloten bijlage, zijnde een overdruk van een oude Nederlandse krant uit Haarlem van 1675, destijds gedrukt door Abraham Casteleyn. In dat eerste nummer werd medewerking gevraagd aan de talrijke dagbladen in Nederland. We verzochten om bijdragen en advertenties. We begonnen met 13 abonnees, onder wie de student René Vos (al lang geleden gepromoveerd op een onderwerp uit de persgeschiedenis en nog immer lid van de VKTV). Het blaadje, half-folio van formaat,

bevatte veel berichten over nieuwe en verdwenen kranten en tijdschriften, over jubilea en allerlei merkwaardige publicaties. We kregen veel medewerking van de binnen- en buitenlandse krantenverzamelaars en van de pers en met tal van correspondenten werd contact gelegd. Voor onze lezers kwam al het nieuws van die correspondenten en ook uit vakbladen voor de pers. Omdat er nogal wat Engelse en Amerikaanse lezers waren, begon ons Engelse redactielid John Frost artikelen in die taal te verzorgen; zo ontstond de ondertitel *Sincere Times*.

Omslag *Oprechte Tydinghe*

Met het tweede nummer van het zesde jaar werd ons door *Persbelangen* een gedrukte omslag aangeboden. Er werd altijd naar gestreefd om in elke uitgave een leuke bijlage te voegen, die ons in voldoende aantallen werden toegezonden door de dagbladpers, voornamelijk uit Engeland. Dat waren meestal miniatuuruitgaven van de originele krant, waarin alle bladzijden waren opgenomen! Een aardig miniatuurtje was die Londense *Times* van 40 bladzijden op dundruk papier. Soms kregen we ter verspreiding een origineel exemplaar aangeboden, zoals die speciale editie van *Het Vrije Volk*, een op de Floriade gedrukte editie. Heel bijzonder echter

was het aanbod van datzelfde *Het Vrije Volk*: een speciale uitgave van 184 pagina's met van één dag (8 april 1960) het totale zetwerk van alle 41 edities die toen door die krant werden uitgegeven. Deze curieuze 'krant van gewicht' werd gratis naar alle lezers van ons blad verzonden! In 1967 werd een origineel exemplaar van het Zwitsers dagblad *Basler Zeitung* uit 1851 aangeboden.

Curiosa '61

Van 4 t/m 13 augustus 1961 waren we met een grote stand in de Houtrushallen in Den Haag aanwezig op deze internationale verzamelbeurs Curiosa '61. Een drietal abonnees had gezorgd voor een grote, kleurrijke stand met kranten en tijdschriften. René Vos had een wand met Nederlandse dagbladen, Diepenbroek een met zijn collectie tijdschriften en Nierijnck een met oude kranten. We hadden de wereldpers uitgenodigd hun kranten tien dagen lang ter lezing naar onze stand te zenden. Geloof het of niet: werkelijk iedere dag van Curiosa '61 werd een enorme postzak bij de stand afgeleverd! Er waren 35 Nederlandse en 47 buitenlandse kranten. Ze werden alle op de speciale grote leestafel uitgesteld. Vele landen waren vertegenwoordigd, zelfs Amerika en Rusland! De stand was een groot succes.

Advertenties en een gedrukte omslag

Bij het begin van de vijfde jaargang had het blad bijna 200 abonnees, onder wie vele sympatisanten. Het blad telde ook veel adverterende dagbladen en het bureau *Persbelangen* zorgde in elk nummer voor een komische noot.

Plezierigste voorpagina van het jaar

In de *Oprechte Tydinghe / Sincere Times* werd in de zomer van 1967 het resultaat opgenomen van een enquête onder de lezers over de vraag

Een deel van de voorpagina van het *Algemeen Dagblad* van medio juni 1968, die de plezierigste voorpagina (die van zaterdag 29 april 1967) opnieuw laat zien.

welke voorpagina de plezierigste van het jaar was geweest. Van vele binnen- en

buitenlandse dagbladen werden de titelpagina's bekeken. Uiteindelijk werd het *Algemeen Dagblad* als beste gekozen, met de foto van de pas geboren prins Willem Alexander over de gehele voorpagina van de krant. Ons redactielid John Frost mocht daartoe in de fameuze *Press Club* in Londen namens ons blad een oorkonde in ontvangst nemen ten overstaan van de talrijk aanwezige uitgevers van Engelse kranten!

Vier maal per jaar en tot slot een jubileumnummer

Wegens het vele werk dat de samenstelling van ons blad met zich meebracht, werd besloten om de uitgave nog slechts vier maal per jaar te laten verschijnen. Niettemin bleven het lijvige nummers. Toch werd het uiteindelijk teveel en we besloten begin 1969 een einde te maken aan het uitgeven van dit tijdschrift.

Desondanks wilden we het 10-jarig bestaan met een jubileumnummer vieren. Die uitgave van niet minder dan 120 bladzijden verscheen in de herfst van 1969 en werd aan de honderden abonnees toegestuurd. In die jubileumuitgave hebben 44 dagbladen geadverteerd!

Nadat we zolang zovele krantenverzamelaars en persenthousiasten hadden geholpen bij de opbouw van hun collecties, kwam dan uiteindelijk het laatste nummer (jaargang 10, nummer 4) van de stencilmachine. Een abonnee uit Schotland heeft nog getracht *Oprechte Tydinghe / Sincere Times* voort te zetten, maar is daar na een tweetal nummers ook mee gestopt.

Wij hopen nu dat onze VKTV in deze moeilijke tijd nog heel lang de krantenverzamelaars zal blijven verbazen met de mooie *Au Courant!*

Louis Nierijnck

Boekrecensie Moscow Times

Gerard Raven

Dido Michielsen, *Moscow Times. Het Russische avontuur van Derk Sauer en Ellen Verbeek* (Amsterdam: Nieuw Amsterdam Uitgevers [2013]), isbn 978-90-468-1472-7, 399 pp, € 19,95.

Een dagblad beginnen in een wereldstad grenst aan het onmogelijke. Als je dat doet in een land dat uit elkaar valt, ben je niet goed bij je hoofd òf je ziet mogelijkheden waar niemand anders die ziet. Dit is het ongelooflijke succesverhaal van een echtpaar van journalisten dat alle schijn tegen had en alle ongemakken van het wonen in Moskou voor lief nam. De cultureel attaché van Nederland: "Doe het niet. Er is geen beginnen aan". Ze deden het toch.

Het is verbazend hoe de Sauers samen met goed gekozen medewerkers wisten te improviseren in een snel veranderend land, dat ook nu nog heel veel trekjes van de totalitaire staat heeft. Daarbij kwam het aan op creativiteit om aan de meest simpele dingen te

komen; zo werden computers en voeding gewoon uit Nederland gereden en telefoonlijnen geregeld door omkoping. Een behoorlijke handicap was het voorschrift van een *joint venture* met een Russische partner; de daarvoor gekozen Unie van Journalisten was sterk verweven met het regeringsapparaat en stond alleen maar in de weg. Sauers oplossing was de Russen grotendeels te negeren, tot zij inzagen dat hij het prima deed en hun verzet opgaven.

Het begon allemaal in 1992 met uitzending door uitgeverij VNU. Sauer en Verbeek begonnen *Moscow Magazine*, een maandblad voor westerse *expats*, volgeschreven door westerse en vooruitstrevende Russische journalisten. Het blad stond vol analyses van ontwikkelingen in het land en gaf praktische informatie voor de westerlingen. Een samenvatting in het Russisch werd eerst als apart katern uitgebracht, maar verscheen later zelfstandig. Eerst drukte men in Nederland, omdat er in Rusland nog geen persen waren die een glossy konden maken. Alles was nieuw aan *Moscow Magazine*: vormgeving met DTP (zelfs voor Nederland), inhoud, verkoop,